

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, tammikuun 4 - Wed. Jan. 4, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta LXXXV No. 1 45 cents

Reagan ja Gorbatshev tervehtivät hymysuin

PALM SPRINGS, CA - Kolmannessa ja viimeisessä Neuvostoliiton puoluejohtaja Mihail Gorbatshevin kanssa vaihtamassaan televisioitussa uudenvuodentervehdyksessään presidentti Reagan kertoi neuvostoliittolaisille "maailman olevan turvallisemman kuin mitä se oli vuosi sitten."

"Rukoilen, että se olisi tätäkin turvallisempi vuosi eteenpäin," Reagan sanoi videonauhoitetussa puheessaan, mikä televisioitiin Neuvostoliitossa sunnuntai-iltana.

Amerikkalaisille nauhoittamassaan puheessa Neuvostoliiton johtaja sanoi "suhteittemme tulevaisuuden näyttävän optimistiseltä." Hänen puheensa televisioitiin amerikkalaisten nähtäväksi ABC:ssä ja NBC:ssä uudenvuodenpäivänä.

Sunnuntaiset puheet olivat positiivisimmat kaikista Reaganin ja Gorbatshevin uudenvuodentervehdyksistä ja sisällöltään hämmästyttävän samanlaiset.

Valtionjohtajat puhuivat edistyksestä aseidenkontrollin ja muissa Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain välisissä erimielisyyksissä.

Reagan jatkaa Libyan pakotteita

WASHINGTON - Presidentti Reagan on jatkanut Libyan vastaisia kauppapakotteita kuudella kuukaudella, sanoen Libyan hallituksen kannattavan kansainvälistä terrorismia.

Reagan allekirjoitti asetuksen, mikä jatkaa tammik. 7, 1986 voimaan astunutta kauppapakotetta. Se oli seurauksena Libyan toimille, mitkä olivat uhkana US:n kansalliselle turvallisuudelle.

Turvallisuustoimet tiukentuneet Euroopan lentokentillä

Euroopasta Yhdysvaltoihin kulkeutuva lentoliikenne ei ole toistaiseksi kokenut tuntuvia viivästyksiä siitä huolimatta, että kenttien turvallisuustoimia on tiukennettu tuntuvasti Pan Amin Boeing 747-koneen tuhouduttua joulun edellä Skotlannissa.

Lontoosta, Pariisista, Roomasta, Ateenasta, Frankfurtista, Madridista ja muista suurkaupungeista saatujen tietojen mukaan yhdysvaltalaisilla koneilla matkaavat ovat joutuneet kovemman kyselyn kohteeksi. Käsimatkatavara sekä muu matkatavara on läpivalaistuksen lisäksi joutunut turvallisuusvirkailijoiden tarkastukseen.

Uudet toimenpiteet ovat seurauksena Federaalisen

lento- ja lentoturvallisuuden (FAA) reaktiosta Pan Amin koneen joulukuun 21. päivän pommitukseen.

Matkatavaratarkastuksen lisäksi FAA on lisännyt aseistettujen turvallisuusvirkailijoiden ja räjähdysaineiden tunnistamiseen koulutettujen koirien lukumäärää.

Vaikka matkustajia vaadittiin saapumaan kentälle kaksi tai kolme tuntia ennen lennon alkamista turvallisuustarkastusten johdosta, valitukset tai viivästymiset ovat olleet vähäisiä.

Viranomaisten mukaan uusien toimenpiteiden vaikutukset tullaan näkemään vasta viikkojen kuluttua.

LENTOKENTTIEN TURVALLISUUSTOIMIA TIUKENNETTU Monet Euroopan lentokentät ovat tiukentaneet turvallisuustoimiaan Pan Amin Boeing 747-koneen pommituksen jälkeen. Kuvassa turvallisuusvirkailija Pariisin lähistöllä sijaitsevalla Orlyn lentokentällä tutkimassa käsimatkatavaroita.

Lentotuhon yhteyttä Suomeen tutkitaan

HELSINKI - Suomen viranomaiset ovat kuulustelleet useita henkilöitä Skotlannissa tapahtuneen jumbomatkatustajakoneen tuhon vuoksi ja ovat tehneet lukuisia tarkastuksia. Toistaiseksi ei ole ilmennyt mitään, mikä yhdistäisi turman suoraan Suomeen.

Helsingin Sanomien mukaan Suomen poliisi ei ole varma siitä, kuka se "arabilaisittain murtava" mies, joka soitti 5. joulukuuta Yhdysvaltain Helsingin suurlähetystöön varoituksen tulevasta pommi-iskusta Pan Amin konetta vastaan. Aiemmin sama mies on soittanut Israelin lähetystöön.

Soittaja on moneen kertaan ilmiantanut miehen, joka on Suomessa ja naimisissa suomalaisen naisen kanssa. Häntä on kuulusteltu jutun johdosta, mutta mitään raskauttavaa ei ole löytynyt.

Kuulustellun ei tiedetä poistuneen Suomesta 5. joulukuuta jälkeen. Soittajan mukaan koneeseen veisi Frankfurtissa pommin suomalainen nainen tietämättään.

Epäiltyä soittajaa on kuulusteltu, mutta hän ei ole tunnistanut.

Kun Pan Amin matkustajaluettelo julkistettiin New Yorkista, siitä löytyi nimi H.

Maijala.

HS:n mukaan kyseessä on Haapajärveltä kotoisin oleva Hanne-Maria Maijala, 26, joka asui Torontossa ja oli saanut Kanadan kansalaisuuden.

Maijala valmistui Harvardin yliopistosta ja toimi talousalan konsulttina. Hän oli juuri mennyt naimisiin newyorkilaisen lakimiehen kanssa.

Maijala oli ollut kursseilla Lontoossa ja lähti kohtalokkaalle lennolle sieltä välilaskun jälkeen. Hän ei käynyt matkallaan Suomessa.

Maanjäristysuhrien lukumäärä puoleen

MOSKOVA, N-liitto - Neuvostoliiton viranomaiset ovat ilmoittaneet, että Armenian maanjäristyksessä kuolleiden lukumäärä jää puoleen aikaisemmin arvioidusta 55,000 ihmisestä.

Viikko sitten laskettu kuolineluku oli 24,854.

Aids-ennusteet New Yorkissa yhä synkemmät

Aidsiin sairastuneita on New Yorkissa viiden vuoden kuluttua yli neljä kertaa enemmän kuin tällä hetkeillä. Uudessa ennusteessa esitetyt luvut ovat kaksi kertaa suuremmat kuin vuoden alussa julkistetut arviot aidsin leviämisestä. Aiempiä synkempiä näkymiä johtuvat aidsiin sairastuneiden narkomaanien ennakoitua suuremmasta määrästä.

Tapausten määrän odotetaan kasvavan osavaltion alueella nykyisestä paristakymmenestä tuhannesta 90,500:aan vuoden 1994 loppuun mennessä. Tämä merkitsee, että pelkästään New Yorkissa on tuolloin enemmän aids-potilaita kuin koko Yhdysvalloissa tätä nykyä.

Tähän mennessä New Yorkin osavaltiossa on kuollut aidsiin 10,000 ihmistä. Viiden vuoden kuluttua kuolemantapausten määrä on noussut 71,000:een. New York Timesissa julkaistun ennusteen esittelivät osavaltion terveysviranomaiset Manhattanilla pidetyssä aids-kokouksessa joulukuussa.

Yhdysvalloissa on aidsiin sairastunut tähän mennessä 79,823 ihmistä, joista 44,826 on kuollut.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 10

- Tukkihoella
- Tuija Hakila coming to NYC
- The last on the Delaware Finns?
- Friendship Year Photos - page 3-5

Sisäsivuilla:

- Hämeenlinna 350 vuotta sivu 2
- Ystävyysvuosi valokuvien sivut 3 - 5
- Floridan kuulumisia sivu 7
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Kodittomuus ei huolestuta Reagania

Kautta presidenttikautensa Ronald Reagan on herättänyt huomiota hämmästyttävillä lausunnoillaan. Kokonaisia kirjoja on julkaistu tästä aiheesta. Mutta jostain ihme syystä "teflon-presidenttimme" on aina päässyt palkahästä kuin koiran veräjästä.

Presidentti Reagan on koettanut luoda kuvan itsestään kansanmiehenä, joka ei antaudu erityisryhmien pauloihin. Hän sanoo ajavansa kaikkien amerikkalaisten etuja.

Yksi ryhmä, mikä näyttää jääneen täysin osattomaksi presidenttimme myötätunnosta, on kodittomat amerikkalaiset.

Kaikki presidentin kodittomia koskevat lausunnot ovat osoittaneet, että hänen asennoitumisensa kodittomien suhteen ei ole tapahtunut minäkäänlaista kasvua kahdeksan presidenttivuoden aikana.

Presidentti Reaganin mukaan kodittomat amerikkalaiset ovat kodittomia omasta halustaan. Miten kukaan tervejärkinen ihminen voi uskoa, että äiti lapsineen haluaa mieluummin elää kadulla tai väliaikaisissa asuntoloissa kuin omassa kodissa? Ehkä presidenttimme ei ole tietoinen, että kodittomiin amerikkalaisiin kuuluu muitakin kuin vain puliukoja tai yksineläviä miehiä tai naisia. Tilastot osoittavat tuhansien alle 12-vuotiaiden amerikkalaisten lasten olevan kodittomia.

Yhä useammat amerikkalaiset ovat joutuneet kodittomiksi viimeisten kahdeksan vuoden aikana, koska federaaliset määrärahasupistukset ovat estäneet uusien vähävuokraisten asuntojen rakentamisen.

Presidentti Reagan syytti ACLU:ta kodittomien lukumäärän kasvusta. Hän sanoi henkisesti sairaiden lähteneen laitoksista kaduille, missä heillä ei ole mitään. Totta, heillä ei ole mitään, koska Reaganin hallitus on vuodesta toiseen supistanut heidän hoitoonsa tarvittavia määrärahoja. Missä ovat hoitoon tarvittavat ensiapukodit tai muu apu, minkä turvin he voisivat päästä jaloilleen?

Presidentti Reaganin lausunnot loivat synkän kuvan Yhdysvalloista ja sen asukkaista: Kukin on vastuussa omasta itsestään. Reaganin mukaan sivistynyt yhteiskunta ei ole vastuussa auttamaan vähempiosaisia. He ovat valinneet itse polkunsaa.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508) 343-3822

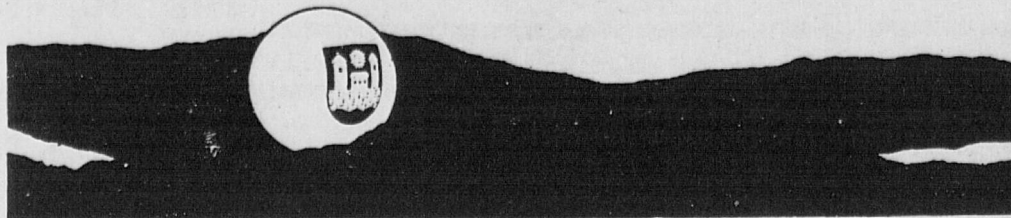
SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Monday before the Thursday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

HÄMEENLINNA 350 VUOTTA

HELMI KAUPUNKIEN JOUKOSSA

Hämeenlinna 350 vuotta

Juhlat lähestyvät

Vuosi 1989 on Hämeenlinnalle ja hämeenlinnalaisille yhtä juhlaa. Tämä sisämaan vanhin kaupunki täyttää tammikuussa 350 vuotta.

Syntymäpäivää julistetaan läpi vuoden sadoin erilaisin tilaisuuksin: seminaarein, konsertein, juhlateoksien... Itse syntymäpäivää juhliataan tulevaisuutta luottavalla symposiumilla, jossa pohditaan kaupunkien tulevaisuutta.

Juhlavuosi lähtee liikkeelle kaupungin syntymäpäivästä 19. tammikuuta. Niiden juhlinta alkaa jo heti uuden vuoden yönä normaalia laajemmin. Uutta vuotta vastaanotetaan paitsi kaupungin torilla, myös Vanhalla Urheilukentällä ulkoilmarockin voimin.

Varsinaisella syntymäpäiväviikolla saa kantaesityksensä juhluvuoden näytelmäkirjoituskilpailun voittanut teos "Runoilija käy kaupungissa".

Se on kirjailija Aimo Vuorisen kirjoittama näytelmä Eino Leinosta, joka vierailee entisessä kotikaupungissaan.

Samalla viikolla julkistetaan myös "Hämeenlinnalaisia" -teos: juhla-kirja, joka kertoo kaupunkilaisista ajan saatossa. Myös "Hämeenlinnan kuvataiteilijoita 1860-1960" -näyttely avataan tammikuussa Taidemuseossa.

Juhlaviikolla kuullaan Jean Sibeliuksen teoksia mm. A-vanti-kvartetin konsertissa.

Alkuvuoden merkittävin tapahtuma on juhlasymposium, joka järjestetään kaupungin

syntymäpäivänä. Tilaisuuteen on kutsuttu esitelmöimään joukko merkittäviä asiantuntijoita kaupungintutkimuksen ja hallinnon alalta.

Tavoitteena on keskustella kaupunkien tulevaisuudesta juuri nyt rakennemuutoksen paineessa ja kansainvälistymisen vauhdittuessa.

Syntymäpäiviä nimipäiviä...

Juhlavuoden keskeisimpiä tapahtumia ovat: syntymäpäivän juhlinta alkuvuonna, Hämeenlinna-päivä syyskuussa sekä Hämeenlinna tänään ja tulevaisuudessa-tapahtuma loppuvuodessa 1989.

"Nimipäivänä", joka on Hämeenlinna-päivä 02, syyskuuta, halutaan järjestää puitteet kaupunkilaisten omille puheenvuoroille.

Tuolloin halutaan herättää keskustelua mm. byrokratiasta ja niistä asioista, joita kaupunkilaiset itse pitävät tärkeinä.

Hämeenlinna 1639 - 1989

Pyritty tekemään uutta

- Juhlavuosi symboloi niin Hämeenlinnan kuin muidenkin kaupunkien etsikkoaikaa. Tänä historiallisena hetkenä me haluamme sisämaan vanhimpina kaupunkina nojata paitsi menneeseen, myös tulevaan, sanoo juhluvuoden projektipäällikkö Jouko Astor ohjelmavalinnoista.

Varsinkin alkuvuonna ohjelma sisältää runsaasti historiaa, mutta loppuvuotta kohti tulevaisuus astuu kuvaan yhä näkyvämmiin.

- Juhlavuoden tilaisuuksiin on lähdetty siitä, että mahdollisimman monella olisi mahdollisuus osallistua niihin joko kutsuttuna tai muuten, kertoo juhluvuoden projektipäällikkö Jouko Astor.

Pelkästään juhla- ja yleisöille avoimissa tilaisuuksissa on paikkoja noin 9,000, mikä on 21 prosenttia asukkaista. Yleisöille järjestetään mm. juhla- ja yleisötilaisuuksia.

Hämeenlinna-päivä on todellinen karnevaali katuteattereineen ja kulkueineen.

Hämeenlinna tänään ja tulevaisuudessa -jakso alkaa marraskuussa ja päätää juhluvuoden tulevaisuuden tarkasteluun. Jakso on sarja tilaisuuksia, joissa pohditaan asioita uusin tavoin. Tämä "asiajuhla" kertoo mm. kaupungin toiminnosta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Kaupungin juhluvuoden aikana täyttyä 350 vuotta myös Hämeenlinnan Seurakunta, joka juhlii tapahtumaa erityisin juhla- ja kokouksin. Seurakunnan juhla tulee esille myös kaupungin tilaisuuksissa.

Ensi toukokuussa kaupunkiin kokoontuvat kaikki Hämeenlinnan Pohjoismaiset ystävyyskaupungit. Hämeenlinnan juhluvuonna kokouksen aiheena ovat mm. keskusta- ja asuinalueiden miljööksymykset.

näytelmä ale-esityksiä. Sekä kaupunkilaisia että kaupungin henkilöstöä kutsutaan satunnaisotantaperiaatteella erilaisiin tilaisuuksiin koko juhluvuoden ajan.

Tavoitteena on, että 2 prosenttia kaupunkilaisista ja 20 prosenttia kaupungin henkilöstöstä saa kutsun johonkin juhluvuoden tilaisuuteen.

Huom!

Kenraalikuvernööri Pietari Brahe antoi 19.01.1639 Hämeen linnan luona Vanajan seurakunnan alueella olevalle pienelle yhteisölle kaupunkioikeudet.

Se merkitsi Suomen ensimmäisen sisämaan kaupungin syntymistä. Aluetta olivat hallinneet sotaväki ja kirkko. Kaupungin perustaminen merkitsi uudenlaisen kehityksen alkua. Kauppa ja uudet ammatit saivat jalansijansa myös vauraalla viljelyseudulla.

1676 kaupunkioikeudet vielä vahvistettiin ja Hämeenlinnan jatkaa sivulla 12

Nimipäivät

Tammik. 9 p., Veikko, Veli
Veijo

Tammik. 10 p., Nyyrikki

Tammik. 11 p., Kari, Karri

Tammik. 12 p., Toimi

Tammik. 13 p., Nuutti

Tammik. 14 p., Sakari, Saku

Tammik. 15 p., Solja

Ystävyysvuosi valokuvien

Mennyt vuosi oli merkittävä ja tapahtumarikas amerikkalais-suomalaisten elämässä. Olemme koonneet kolmesivullista valokuvia muistuttamaan lukijoitamme Ystävyysvuoden tapahtumista. Raivaajan henkilökunnan kuvien lisäksi haluamme kiittää Pirjo Silenää, Walter O. Nisulaa ja Kalevaisia valokuvistaan.

Friendship Year in Photos

The past year was an important and eventful one in the lives of Finnish Americans. We have gathered three pages of photos to remind our readers of the highlights of the Friendship Year. In addition to Raivaaja staff photos we want to thank Pirjo Silen, Walter O. Nisula and Ladies of Kaleva for their photos.

*Eino Friberg luovuttamassa amerikan-englanniksi kääntämänsä Kalevalan presidentti Mauno Koivistolle.
Eino Friberg donating his American-English translation of the Kalevala to President Mauno Koivisto.*

*Ennätysmäisen suuri joukko suomalaisjuoksijoita osallistui Bostonin maratoniin. He saivat lämpimän vastaanoton saapuessaan Loganin lentokentälle.
A record number of Finnish runners participated in the Boston Marathon. They were received warmly when arriving at Logan airport.*

Raivaajan ylpeys ja monitoimimies Roy Helander sai vastaanottaa Suomen Valkoisen Ruusun -kunniamerkin FinnFestin yhteydessä. Kuvassa Suomen eduskunnan puhemies Matti Ahde, Raija Helander, Helander, Hilikka Ahde, Suomen New Yorkin pääkonsuli Antti Lassila ja Sirkka Lassila.

Raivaaja's pride and Finnish-American activist Roy Helander received the White Rose of Finland during FinnFest. Pictured above Speaker of the Finnish Parliament Matti Ahde, Raija Helander, Helander, Hilikka Ahde, Consul General of Finland Antti Lassila and Sirkka Lassila.

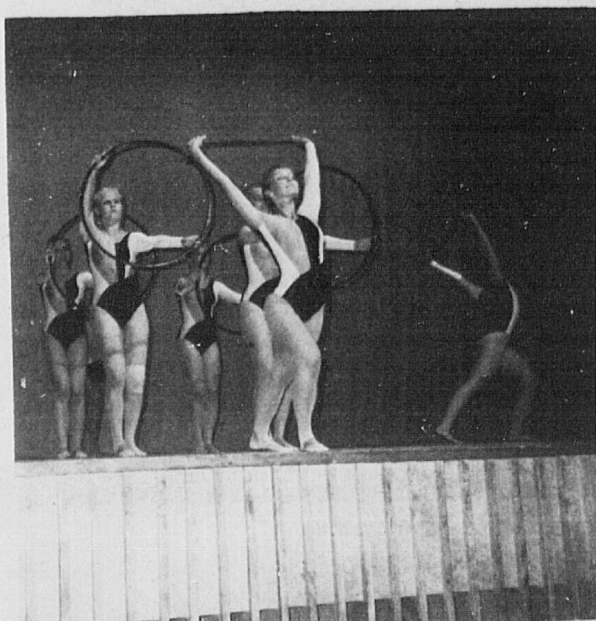
*Imatra Big Band konsertoi Brooklynin Imatra Haalilla.
Imatra Big Band performed in Imatra Hall in Brooklyn, NY.*

*Tampereen Työväen Teatterin Tukkijoella oli hieno päätös juhlatuodolle.
Tampereen Työväen Teatteri's Tukkijoella was a grand ending for the festival year.*

Monet kävivät tutustumassa suomalaismuistomerkkiin Chester, PA:ssa.
Many people made a pilgrimage to the Finnish monument in Chester, PA.

Kolme suomalaista naisvoimistelijaryhmää vieraili US:ssa Ystävyysvuoden merkeissä.
Three Finnish women's gymnast groups toured US during the Friendship Year.

Hannu Mäkipuro konsertoi Connecticutin Tamarack Lodgessa.
Hannu Mäkipuro gave a concert at the Tamarack Lodge in Voluntown, Connecticut.

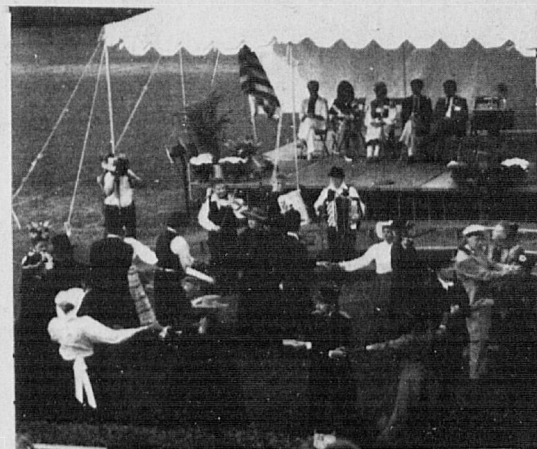
FinnFest '88:n "Meet the Mattis" lehdistötilaisuus kiinnosti monia. Kuvassa hymysuiset puhemies Matti Ahde, rouva Ahde, mäkihyppääjä Matti Nykänen ja rouva Nykänen.

Pressconference "Meet the Mattis" at FinnFest '88 drew quite a crowd. Pictured Speaker Matti Ahde, Mrs. Ahde, ski jumper Matti Nykänen and Mrs. Nykänen.

Pääministeri Harri Holkeri vaimoineen avasi hotelli Waldorf-Astorian suomalaisen ruokaviikon. Kuvassa Heljä Liukko-Sundström, Anna-Maija Tantt, Marjatta Pauloff, Marja-Liisa Holkeri ja Harri Holkeri.

Finnish Prime Minister Harri Holkeri opened the Finnish Food Week at Waldorf-Astoria. Pictured Heljä Liukko-Sundström, Anna-Maija Tantt, Marjatta Pauloff, Marja-Liisa Holkeri ja Harri Holkeri.

FinnFestejä ei voi kuvitellakaan ilman tanhuajia.

It's hard to imagine a FinnFest without folk-dancers.

Kalevan Naiset ja Ritarit kokoontuivat ylikoustensa merkeissä.
The Ladies and Knights of Kaleva held their international meetings this past summer.

Puhemies Matti Ahde puhumassa Fitchburgin Saiman Puistossa.

Speaker Matti Ahde speaking in Saima Park.

vanhat ystävät tapaavat Kesäjuhilla.

Old friends meet at the Kesäjuhla.

Aune Niinimäki ja Raivaajan johtokunnan presidentti Eino Niinimäki vilkkaassa sananvaihdoissa Matti ja Hilka Ahteen kanssa.

Aune Niinimäki ja Eino Niinimäki, president of Raivaaja board of directors, talking with Matti and Hilka Ahde.

Tampereen hiippakunnan piispa Paavo Kortekangas (toinen vas.) tutustumassa Fitchburgin suomalaisiin.

The Bishop of Tampere Paavo Kortekangas had a chance to meet Fitchburg Finns.

Suomi-Seura ry:n suomenkielen jatkokurssit pidettiin Fitchburg State Collegessa. Kuvassa oppilaat opettajineen.

Finland Society held its continuation Finnish course at Fitchburg State College. Pictured the students and their teachers.

Lausuntaryhmä Kommunikaatio Jyväskylästä vieraili useilla suomalaispaikkakunnilla.

Poetry recital group Kommunikaatio from Jyväskylä visited many Finnish centers.

Entisen Saima Haalin aikakapseli pääsi auringonvaloon. The time capsule in the old Saima Hall was dug up.

Suomalais-amerikkalainen kansanjuhla järjestettiin Naselle, Washingtonissa. A Finnish-American Folk Festival was held in July in Naselle, Washington.

Suomi-Seura r.y. tiedottaa

Stipendejä ja matka-apurahoja seminaariin 1989

STIPENDIT

Stipendiä Suomi-Seuran seminaariin osallistumiseksi voivat hakea alle 30-vuotiaat suomalaista syntyperää olevat henkilöt. Stipendin suuruus voi enimmillään olla 2,000 Suomen markkaa. Stipendin hakemista varten on lomakkeita saatavana Suomi-Seurasta. Stipendihakemus palautetaan Suomi-Seuraan **14. huhtikuuta 1989 mennessä**.

MATKA-APURAHAT

Euroopan ulkopuolelta Suomi-Seuran seminaariin Hämeenlinnaan 1989 aikovat opiskelijat voivat hakea matka-apurahaa tarkoitusta varten. Apurahat on tarkoitettu suomalaista syntyperää oleville, 18-30 -vuotiaille, ensisijaisesti korkeakouluissa opiskeleville henkilöille.

Matka-apuraha-anomusten tulee olla Suomi-Seurassa viimeistään **14. huhtikuuta 1989**. Kaikille hakijoille tiedotetaan tuloksesta toukokuun puoliväliin 1989 mennessä.

Lisätietoja -myös kesäseminaarista - ja hakemuslomakkeita molempiin tarkoituksiin on saatavana Suomi-Seurasta, PL 213, SF-00171 Helsinki, Finland.

Lukijain kynästä

LUKIJAIN KYNÄSTÄ palstan tarkoituksensa on saada lukijat keskustelemaan ajankohtaisista kysymyksistä. Kaikki ovat tervetulleita antamaan panoksensa.

Kysykää, ehdottakaa, väitelkää ja ilmaiskaa omat mielipiteenne. Tiivistäkää kirjoituksenne noin yhden konekirjoitusarkein pituiseksi. Käsini kirjoitettu teksti saa täyttää kaksi arkkiä.

Toimitus pidättää itselleen oikeuden lyhentää liian pitkiä kirjoituksia, ja päättää palstalle valittavista kirjoituksista.

Voitte kirjoittaa myös nimimerkillä, kunhan annatte nimenne ja osoitteenne toimituksen tietoon. Postittakaa kirjoituksenne osoitteella: Raivaaja, Lukijain kynästä, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

Turun torilla muutama vuosi sitte kuulemaani, näkemääni

Vanhempi nainen, ostaja: "Mitä puolukat maksaa?"

Myyjä: "Viisi markkaa litra".

Vanhempi mies, ostaja: "muilta saa neljä markkaa litra".

Myyjä: "Mut mää tarjoon kaffeet jokaisel' ku tule meil jouluaattona".

Ostaja: mutisee, lähtee pois.

Vihannespalkeilla ostaja, keski-ikäinen nainen ostaa porkkanoita ja pyytää puolta kiloa.

Myyjä: pikkumummo punnitsee.

Ostaja: "Ei siin ollu viel puolta kiloa".

Myyjä: "Oli siin, pistin viel pari yllite".

Ostaja maksaa ja sanoo: "San kiitos".

Myyjä: "Mä sanose jo pari kerttaki".

Ostaja: "Et sanonu". Lähti viihaisena pois.

Mummo sanoi: "Mun piti heittä sen peräs viel pari porkkana, mut ku se rupes siit kiitoksest viel haukkuma, en heittäny.

Ostaja, vanha ukko, silmäi-

lee lohikalaa ja pyytää sitä 50 grammaa.

Myyjä, nuorenpuoleinen nainen, vastaa: "Ei se ol pal mittä".

Ostaja: "Pistetä sit sata grammaa".

Myyjä leikkaa siivun lisää antaa paketi ja sanoo: "20 markkaa".

Ostaja: "20 markkaa ja noi vähä, en maksa". Lähtee nopeasti pois.

Myyjä huutaa sen perässä: "mitä mä nyt teen?".

H.S.H.

Pakkasneste pitää jäätyneen salamanderin hengissä

Kullankaivajat löysivät Siperian ikiroudasta 11 metrin syvyydestä jäätyneen siperiansalamanderin. Pilan päiten kylmällä vedellä täytettyyn vatiin pantu eläin heräsi henkiin kaikkien hämmästykseksi.

Näyttää siltä, että tämä salamanderilaji pystyy kehittämään "pakkasnestettä", joka estää sen kudosten tuhoutumisen jopa -40°C:n pakkasessa.

Kullankaivajien salamandereita on tutkittu Neuvostoliitossa Magadanin pohjoisen biologian instituutissa.

Radiohiilmäärityksellä on selvitetty, että eläin on ollut

jäätyneenä 90 vuotta. Se on siis syntynyt viime vuosisadan puolella.

- Olemme osittain selvittäneet siperiansalamanderin talvehtimismekanismien, kertoo laboratorionjohtaja Daniil Berman uutistoimisto APN:lle.

- Kaikista selkärangaisista eläimistä juuri tällä vesiliskolajilla on suhteellisesti kaikkein suurin maksa. Maksa painaa lähes kolmanneksen koko ruumiin painosta. Ilmojen jäähtyessä maksan sisältämä glykogeeni muuttuu gly-

seriiniksi, joka kulkeutuu ruumiin kaikkiin osiin. Korkean glyseriinipitoisuuden takia solut säilyvät ehjinä hyvinkin alhaisessa lämpötilassa, li-sensiaatti German selvittää.

Yksikään toinen maapallon eläin ei selviä hengissä pakkastamisesta -40°C:n kylmyydessä. Jotkut pohjois-amerikkalaiset sammakot kestävät myös hyvin jäädyttämistä, mutta niistäkin henki kaikkoo, jos pakkasta on enemmän kuin -9°C.

Siperiansalamanderi on pyrstösammakoiden heimoon kuuluva vesilisko. Se kasvaa noin 10 senttimetrin (4 tuuman) pituiseksi.

Jää saartoi halkeamaan

Siperiansalamanderit talvehtivat tavallisesti mättäiden ja kantojen alla. Jotkut yksilöt voivat kuitenkin seikkailla routaisen maan halkeamissa ja joutua kymmenien metrien syvyyteen.

Kun halkeama sitten täyttyy jäädä, salamanderi on ikiroudan vankina. Kesää ei sen kylmään turvapaikkaan tule. Tällainen on ollut henkiin

heränneen yksilönkin kohta-lo.

Salamanderin kylmänsietomekanismien selvittämisellä voi olla käytännöllisiä seurauksia lääketieteessä. Esimerkiksi sydänleikkauksissa kudoksia jäähdytetään.

Jos kudosten kylmänkestävyyttä voidaan tulevaisuudessa keinoitekoisesti parantaa, avautuu mahdollisuuksia hyvinkin mielikuvituksellisten suunnitelmien toteuttamiseen.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulinvirasto on yleisölle avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

BRUCE M. KALLINEN D.M.D.

Suomalainen hammaslääkäri

FAMILY DENTISTRY

420 LONG HILL RD, ROUTE 1
GROTON, CT 06340
(203)-449-8211

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT
AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

MUISTA

testamentissasi RAIVAAJA!
Täten voit turvata suomalaisten perinteiden jatkuvuuden.

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION,
New York, N.Y. 10017

Adorable
FINNISH SPITZ PUPS
(AKC-reg.) for sale.
Males \$400, female \$500.
Call: CT (203)229-9792

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Tropiikin portilta

Terveys täyteen hyvään kuntoon!

Kirnapuimä ja rukiinen reikäleipä olivat siellä vanhasa maassa trooppia, jotka pitivät terveyden kunnossa, kun joulunpyhien jälkeen lakattiin syömästä rusinavelliä ja nostatehakkoo.

Sitten lähdettiin suksilla valkoiseen metsään, joka muuttui alati valkoisemmaksi, kun uutta viti lunta putoili alas.

Hiitäminen sitkisti kaikki jänteet ja lihakset ja siltä tuntui, että suksi oli nuoren ihmisen lääkäri, joka voitti kovan talven kirpaisun ja antoi voimaa kiipeillä metsäisiä mäkiä ja hankkia puita hirsipirtin lämmittämiseen.

Moni joutuu levähtämään pari päivää, kun selkä alkaa tuntua kipeältä. Ei siihen tarvitse pitempää lepoa kuin pari vuorokautta, sanoo The New England Journal of Medicine.

Seitsemän vuorokauden lepo ei ole parempi kuin kahden päivän lepo. Tohtorit ovat kumppaakin tapaa mittailleet ja todenneet, että kaksi päivää vuodelepoa on yhtä hyvä kuin seitsemän päivää vuoteessa.

Jos hyönteiset purevat, pese puremaa vedellä ja saippualla. Mutta paras keino hyönteisiä vastaan on voidella itsensä 'rubbing alcoholilla'.

Täällä etelässä hyönteiset tunkeutuvat asuinhuoneisiin iltahämyn aikana.

Suojaudu vaatteilla

Kun menet ulos lämpöisellä ilmalla, pukeudu pitkälahkeisiin housuihin ja pitkähihaiseen paitaan ja lakki suojaa päätä.

Estät hyönteisiä pääsemästä paljaaseen ihoosi.

Onko hengitys vaikeaa?

Älä polttele tupakkaa, äläkä istu lähellä tupakoitsijaa, jos se vaikeuttaa hengitystäsi.

Säilytä lämpöisyyttäsi

Jos olet kylmänarka, älä mene alttiiksi vilustumiselle. Se voisi käydä vaaralliseksi vanhemmalla puolella ikää.

National Institute on Aging ilmoittaa havainneensa, että 2.5 miljoonaa vanhoista ihmisistä Amerikassa ovat erikoisen alttiita kylmetymiselle.

Vanhoja kehoitetaan pukeutumaan lämpimästi ja erikoisesti varoitetaan vilustumisesta. Käytä sähköpeittoa tai useampaa peitettä, kun olet nukkumassa.

Ota riittävästi lepoa ja unta

Pidä huolta hiuksistasi

Hiuksien hoito on vaikeampaa talvella, sillä ilmastoikin pyrkii heikentämään yrittäsi hoitaa hiuksiasi terveellisellä tavalla.

Prevention lehti kehoittaa pesemään hatut, myssyt ja kaulahuivit niin usein, että hilse ei läjydy niihin ja pääse siten ajan pitkään vaikeuttamaan hiuksiesi hyväkuntoisuutta.

Voimistelun keveys

Vanhemmalla puolella ikää voimistelu on tärkeää pitämään yllä terveyttä, mutta sen on parasta olla keveää.

Liikaräsi vanhalla iällä on juuri niitä ponnistuksia, joista amerikkalaiset terveyslehdet varoittavat.

Reino W. Suojanen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Jouluk. 22, 1988

Nyt ovat joulukiiireet jo takana päin. On ollut todella kiireistä aikaa. Vietimme a-sukkaiden pikkujoulua maanantaina, jossa joulupukki itse vieraili iloksemme. Joulun ihanat laulut herkisti mielet, monen silmä kostui.

Kirkkokuoron tytöt toivat kauniin ohjelman, (seitsemän pientä kynttilää) josta lämmin kiitoksemme teille, samoin Arvolle ja Hannekselle laulusta sekä Tertulle puheesta jälkeen.

Tiistaina oli Annan Majassa Lepokodin Ystävien oma joulujuhla puuroineen ja torttukahvineen. Takana on taas työntäyteinen syksy, josta puheenjohtaja Hilka Uimonen mainitsi kiittäessään suurta ystäväjoukkoa. Sydämellinen kiitos kaikille esiintyjille.

Lepokodin johtokunnalla oli myöskin keskiviikkoiltana joulujuhlansa ruokasalissa. Siitä muodostui kaunis yhdessäolo pitkän ja työntäyteisen vuoden jälkeen.

Keittiö oli tehnyt kaikkensa juhla-aterian onnistumiseksi. Asukkaiden ja työntekijöiden vilpittön kiitos johtokunnalle kuluneen vuoden työstä, jota

uupumatta teette hyväksenne.

Helping Hands -ryhmä oli keskiviikkona työnsä ääressä, huolimatta joulun läheisyydestä. Lämmin kiitos teille ja kaikille rakkaille avustajillemme. Sairaskodissa vietettiin omaa joulujuhlaa myös keskiviikkona. Siellä vieraili joulupukki tuoden jokaiselle pakeitin. Kauniimmat joululaulut laulettiin vanhusten kanssa. Mieli herkytti, muistot palaantuivat mieliin.

Torstaina vieraili musiikkitrio Kaunisto Suomesta. Pojat soittivat mukavaa jouluy-m. musiikkia. Kiitos käynnistäne.

Sairaskodista tuli surusanoja, Helen Kallio nukkui ikkunen 21.12. 94 vuoden ikäisenä. Hän oli kotimme pitkäaikainen asukas. Otamme osaa omaisten suruun.

Lepokodin puolella hoitopulaisen paikka vapaa. Ottaa yhteyttä Terttu Mäkeen puh. 588-4333.

Lepokodin asukkaat, johtokunta ja henkilökunta toivotavat kaikille Rauhallista Joulua.

Lepokotiterveisin

Elina Kuronen

Terveiset lukijoille Floridan lämmöstä

Ei ole lunta eikä kylmääkään, mutta silti pääsimme joulutunnelmaan viettäessämme Finlandia Foundationin pikkujoulujuhlaa Lepokodilla.

Ruokasali oli koristeltu joulua varten. Yleisöä oli runsaasti ja seuran Mildred Mäki Kallioinen puheenjohtaja ja hänen tyttärensä Sherry Lee toivottivat kaikki sydämellisesti tervetulleeksi.

Saimme kuulla kauniita puheita, lauluja ja leikkejä. Emännät olivat loihittaneet runsaasti tarjottavaa.

Ilta oli oikein onnistunut ja runsaslukuinen yleisö poistui

tilaisuudesta tyytyväisin mielin, olihan kaikki jälleen kerran tapahtunut rakkauden ja ystävyyden merkeissä. Nämä kaksi ominaisuutta ovat tämän seuran johtotähtinä.

Samalla vietimme Suomen itsenäisyyden juhlaa ja ohjelma oli valittu myös se huomioonottaen.

Seuraavana aamuna, joulukuun kuudentena päivänä, oli lipunnostotilaisuus Turistiklubin edessä. Runsasluksisesti oli yleisöä saapunut tähänkin tilaisuuteen. Klo 1 iltapäivällä oli juhla-jumalanpalvelus St. Andrewsin Luterilaisessa kirkossa, jossa juhlapuhujana oli rovasti Viljo Heiman.

Tilaisuuden olivat järjestäneet Floridan Suomalaiset sotaveteraanit.

Ohjelma oli arvokasta ja tässä tilaisuudessa rovasti Heimannille luovutettiin kun-

niamerkki ansioistaan vapaus-sodassa 1917-1918. Hän toimi sotilaspastorina ja kompanian vääpelinä.

Juhlapuheessaan rovasti Heiman mainitsi lopuksi, "Täivään Isä siunaa Suomen kansaa niin kauan kun se tahtoo olla Jumalan kansaa. Hän on kansojen tuki ja turva."

Hän mainitsi myös, että meidän on muistettava vammautuneita veteraanejamme, ei vain ajatuksin vaan myös uhrauksin. Heillä tulisi olla aina paikka sydämissämme.

Kirkko oli ääriään myöten täynnä.

Illalla oli tilaisuus Turistiklubilla ja sielläkin oli salin täydeltä yleisöä. Juhlapuhujana oli lähetystöneuvos Ilkka Heiskanen. Kaunis summa rahaa kertyi Kaunialan toverikunnalle.

Tässä lopuksi haluan kiitoksien kera kertoa, että Lepo-

koti tarjosi meille kaikille vapaaehtoistyötä tekeville suurenmoisen joulujuhlan. Hyvän ohjelman lisäksi saimme nauttia oikein suomalaisen joulupöydän herkuista.

Vapaaehtoistyömme jatkuu Lepokodilla niin kauan kuin meitä tarvitaan ja terveytemme sen sallii. Teemme työtämme siellä suurella ilolla. Tätä mieltä olemme kaikki.

Kirjoittaessani tätä on jo joulukuun 14 päivä ja niin kylmät tuulet puhalsivat jo eilen, että oli syytä lisätä vaatteita ulos lähtiessä.

Uskookaa tai alkaa, mutta on ihan mukavaa tuntea välillä tätä viileääkin ilmaa. Sitä ihan piristyy ja ruokakin maistuu paremmin, eli on oikea nälän-tunne ennen ateriaa.

Tällaiset terveiset tälläker-taa.

Maila Anderssen

Tukkijoella näytelmä Yhdysvalloissa

Kaikkien aikojen menestysnäytelmä Tukkijoella vierailee Tampereen Työväen Teatterin esittämänä Yhdysvalloissa joulukuun 28 - tammikuun 8 päivinä.

Teuvo Pakkanen viime vuosisadan lopulla syntynyt riemastuttava tukkilaistarina esitettiin Detroitin alueella Livonian Holiday Inn-hotellissa 28. ja 29. joulukuuta, New Yorkissa uudenvuoden aattona ja tammikuun 1. päivänä, Washington D. C:n alueella Arlingtonissa tammikuun 3. päivänä ja esitetään lopuksi Floridan Lantan Sanatalluces High School teatterissa tammikuun 6. ja 7. päivinä 1989.

Tampereen Työväen Teatteri tuo viitisenkymmentä näyttelijää esittämään Tukkijoella laulunäytelmää Amerikanmatkalle.

Kansannäytelmän rikas kielili, tukkilaiselämän mielenkiintoinen perinne ja reipaat laulut, Vielä niitä honkia humisee ja muut, kuullaan nyt ensi kertaa Amerikan mantereella suomalaisen ammattiteatterin esittämänä.

Varaa etukäteen lippusi esityksiin! Tukkijoella on paras suomalainen kansannäytelmä. Se vetää jatkuvasti teatterisaliin täyteen Suomessa!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavaraa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuroa hedelmäkkeitä ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

The Finnish-American

RAIVAAJA

Although *Tukkijoella* was one of the most popular plays in the history of Finnish American theater, it was hard to find even one photograph of a production, any production, in the files of RAIVAAJA or the collection of the Finnish Memorial Library of the Finnish Cultural Center in Fitchburg.

We did find one (right) in the scrapbook of actress Hilma (Juttila) Sulkanen (1895-1946). Unfortunately there is no date or location written on the back.

If anyone recognizes any of the actors or can tell us what drama group this is, please write: RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. Thanks.

Tukkijoella

by Roy Helander

By the time you read this, the visit of Tampere Workers' Theater to the United States will be but a memory, a pleasant one for those who were able to see their marvelous production of this most popular Finnish folk play, a less positive one for those of us in Massachusetts who were dropped from the final tour arrangements, even though earlier talks had assured us of a performance and a hall had been hired.

Having seen the play in Tampere in 1978 at the last performance of a several year's run, my disappointment in their not coming to New England was not so great.

I would conjecture that "Tukkijoella" is perhaps the play that was performed in more Finnish halls in the United States than any other.

There was perhaps not an actor in the teens and 20's who had not been in this play, at least as "lisäväkeä" (extras). In many towns it was given over and over, especially during the summertime, with the same actors playing the leads year after year.

In my opinion, the factor contributing to this success was not so much the play itself as Oskar Merikanto's wonderful music. Many of the loggers' songs have become folk music and are known by all Finns.

The production that TTT presented was an adaptation that Vili Auvinen made of the original play, cutting away much of the dress and sharpening up the plot. The music remained, but was occasionally sung with audience participation.

When I praised the play to my aunt, she said: "Yes, but it wasn't the good old 'Tukkijoella' we used to do."

No it wasn't, it was much better.

The slow, stilted formats of the old folk plays do not please a modern audience anymore. But the adaptations do.

Auvinen then directed it at the National Theater where it also ran for years. (Auvinen tried his hand later at "Nuori Mylläri" (The Young Miller) but this was not a great success. In my opinion, the music by a modern composer was not up to Merikanto.)

I remember a performance in Maynard in the thirties that was done at Voses Park, where the first act was done on stage in the pavilion and the rest of the play outdoors, with the hillock of trees as a background for the performers in Act Two and the pond itself for Act Three.

Not a revolving theater a la Pynnikki, but the audience transporting their benches to the rise above the water.

There was an iron kettle in which Maija cooked the loggers' meals. There was also much talk of the tervapata (the tar pot) that catches fire.

I remember that in my child-

ishness, I asked Otto Fonsell, one of the actors: "Tuoko se tervapata on?" (Is that the tarpot) pointing to Maija's cooking utensil. Live and learn!

The production had probably not been rehearsed too well as far as timing was concerned, for entrances were made from a good distance away outdoors.

I remember Hilda Aromaa as Maija coming into sight several hundred feet away and Reino Vuojärvi as Tolari, fuming at the delay in the play, muttering: "Tule nyt jo, saatana!" (get the hell in here or words to that affect).

But our family has a more touching memory of this play.

When it was done in the earlier years, my uncle had recently

lost his first wife to tuberculosis, leaving a young boy motherless.

And so when Edwin and his cousin Rachel Elers visited his late mother's grave, they obviously remembered the recent funeral and the singing and imitated the proceedings to the best of their ability.

When they returned home and were questioned as to what they had sung at the graveside, they said: "Hih hei, huh hei, meidän Maija, keittää kahvit, pesee paidat" (a song sung by the loggers in "Tukkijoella" praising Maija for cooking their coffee and washing their shirts) which they had obviously learned from seeing the recent local production.

"TUKKIOELLA"

Nelinäytöksinen laulunsekainen huvinäytelmä.

Kirjoittanut: Teuvo Pakkala.

Esitetään Alaric Arneen johdolla.

HENKILÖT

TURKKA ...

HUOTARI ...

TOLARI ...

KASURI ...

OTERMA ...

MAIJA, kaupustelija

PIETOLA, talokas

KATRI, hänen tyttärensä

ANNI, mökin tytär

RÄTTÄRI

PÖLHÖ-KUSTAA, lyhytjäkinen poika

PORO-PIRKKO

PAHNA-MAIJA

LEENA

KARJAPIIKA, Pietolan palvelija

PEKKA, Pietolan palvelija

TAURILA, lautamies

TUKKILAISIA JA KYLÄNTYTÖJÄ

ESITTÄJÄT

HUGO NORDLUND

ILMARI HAUTALA

ERNEST KANERVO

ARMAS WALLENINUS

LAURI TOKOI

HILJA MARKUS

OSKARI HOKANEN

SIRKKA LINDROOS

LINDA NISKALA

EMIL NELSON

PAULA LINDROOS

HILMA SULKANEN

SANDRA LINDROOS

AUNE KOPONEN

HANNA RAEVAARA

REINO HEDMAN

ONNI MACKKEY

The cast from an unknown production of *Tukkijoella* is shown above in a clipping from Hilma Sulkanen's scrapbook. No date on this item, either.

Note that the director was none other than Alaric Arnee.

Any guesses on the location and date of this production, all you theater buffs out there?

Hämeenlinna 1639-1989

HELSINKI - On January 19, the General Directorate of the Posts and Telecommunications will issue a FIM 1.90 special stamp to mark the 350th anniversary of the town of Hämeenlinna.

It was on January 19, 1639 that the Swedish Governor-General in Finland Per Brahe signed the charter of the town of Hämeenlinna at Häme Castle.

An administrative centre of a vast area in the Middle Ages, Hämeenlinna is the oldest of the Finnish inland towns.

It is situated on Lake Vanajavesi around the castle, which was built at the center of an old settled area in the 13th and 14th centuries.

In the late 19th century the townspeople led a busy and

prosperous life.

The railway from Helsinki to Hämeenlinna - the first in Finland - had been completed in 1862, bringing about an economic and intellectual upswing.

Several schools were established and the town gained importance as an educational center.

Hämeenlinna can boast such prominent men as the writers Paavo Cajander, Larin-Kyösti, and Eino Leino, the linguist and politician E.N. Setälä, the later president of the republic J.K. Paasikivi and the composer Jean Sibelius who all went to school in the town in those days.

Hämeenlinna has long been a garrison town of some impor-

Continued on page 10

Tuija Hakkila coming to NYC

NEW YORK, NY - Pianist Tuija Hakkila of Finland will present a recital at the Merkin Concert Hall at Abraham Goodman House, 129 West 67th St., on Thursday, January 26, at 8 p.m.

Her program includes works by Leos Janacek, Edmund J. Campion, Ferruccio Busoni, Magnus Lindberg, and Maurice Ravel.

Hakkila is known for her performances of both contemporary and traditional repertoire.

She has studied at the Sibelius Academy with Liisa Pohjola and Eero Heinonen and in the Paris Conservatory with Jacques Rouvier and Theodor Paraskivesco.

Other teachers include György Sebök, Claude Helffer and the fortepianist Malcolm Bilson.

As a soloist and chamber musician Hakkila maintains an active concert life throughout Europe and the United States.

She has performed at important music festivals in Europe and has made a number of recordings.

Along with cellist Anssi Karttunen she won the Grand Prix

Tuija Hakkila

and Gold Medal at the Festival International des Jeunes Solistes in Bordeaux in 1982.

Tickets for the recital are available from the concert hall box office, tel. (212) 362-8719.

Kalenteri

FLORIDA

Jan. 6 - Tampereen työväen Teatteri's production of "Tukkijoella" (The Lumberjacks), 7 pm, Santaluces Community High School Theater, Hypoluxo & Lawrence Roads, Lantana. Advance sale: Midnight Sun Office; Info 407-588-3640.

Jan. 7 - Matinee performance of "Tukkijoella," 2 pm, Santaluces Community High School Theater, Lantana. Info 407-588-3640.

- Evening performance of "Tukkijoella," 7 pm, Santaluces Community High School Theater, Lantana. Info 407-588-3640.

Jan. 12 - Finnish-American Club annual membership meeting, 3 pm, 409 E. Delaware Ave., New Port Richey. Followed by a Pot Luck Dinner.

Jan. 20 - Dance, 8-12 pm, Finnish-American Club, 409 E. Delaware Ave., New Port Richey. Music by the Mel-O-Tones.

MASSACHUSETTS

Jan. 6 - Knights and Ladies of Kaleva monthly meetings, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Jan. 7 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites.

Jan. 14 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala.

Jan. 21 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites.

MICHIGAN

Jan. 14 - Hoijakat Pasty Sale, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills. Call Kristen Kreiner at 728-8627 to place your order.

Jan. 22 - Finnish Center Association annual volunteers dinner party, 2 pm., Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 28 - Las Vegas Nite, Finnish Center, Farmington Hills.

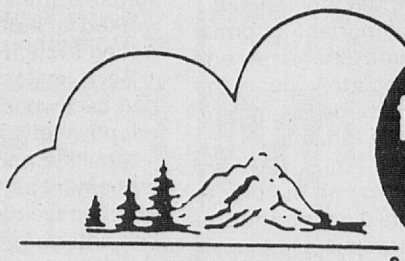
NEW YORK

Jan. 26 - Recital by Tuija Hakkila, piano, 8 pm, Merkin Concert Hall at Abraham Goodman House, 129 West 67th St., New York. Tickets at Box Office - (212) 362-8719.

All programs subject to change

CELEBRATE

WITH THE FINNS OF THE PACIFIC NORTHWEST

finnfest
usa

'89 SEATTLE

JULY 13-16, 1989

FinnFest USA '89 invites you to the seventh annual national celebration in Seattle on July 13 to 16. Accommodations will be available at the site, the campus of the University of Washington, at reasonable cost.

The FinnFest USA '89 program will include lectures, dances, crafts, exhibits, youth events, sports, the tori (market-

place), concerts, banquet, barbeque, opening and closing ceremonies. Selected artists and entertainers from Finland will join Finnish-American performers for your enjoyment.

Seattle is a tourist mecca, surrounded by the Lake Washington and Puget Sound waterways, the Olympic and Cascade

Mountains, and the nearby Mount Rainier National Park. Seattle's Pioneer Square, Pike Place Market, Seattle Center grounds with its Space Needle, the waterfront, and hilly vistas invite you as well.

Seattle is the Gateway to Alaska, British Columbia, Hawaii, the Orient, and Finland for

added adventures. The July weather averages 80-degree temperatures in the afternoon and 55-degrees in the evening, comfortable for outdoor activities.

Registration packets will be mailed to those who have submitted their names and addresses to FinnFest USA '89 in February. It is possible to pre-

register now, by submitting your payment with the form below. Make checks payable to FinnFest USA '89.

Inquiries may be directed to:

FinnFest USA '89
201 Elliott Ave. West, Suite 110
Seattle, Washington 98119
(206) 283 7273

FinnFest USA '89
201 Elliott Av. West
Suite 110
Seattle, WA 98119

OFFICE USE ONLY

Received

Priority No.

FINNFEST USA '89

☐ Please add me to your mailing list for information

☐ I am remitting \$_____ for preregistration, \$25 per person, to reserve a priority position for housing and programs.

Names/s _____

Address _____

The Delaware Finns and the American Pioneer Culture

by Matti E. Kaups

continued from last week

Both the Puritan New Englanders and the southern planters had scarcely ventured a day's journey from the Atlantic Ocean by the Mid-1700s, even though the founding of their mother colonies predated the arrival of Europeans in the Delaware valley by 20 and 30 years. They failed for reasons based on their culture.

The Puritans scarcely crept inland. They were encumbered by a zealous theocracy and an overly centralized land-granting system, slowed by their reliance on sawmills and lumber, and retarded by their pursuit of communal perfection.

The plantation southerners were tied to the coast by overseas markets and bound to the subtropics by the climatic demands of certain of their cash crops.

In South Carolina, settlements had been pushed hardly 80 miles from the coast by 1730, the close of the sixth decade of settlement.

Like the New England Puritans, they were culturally ill-equipped to cope with forest colonization. They came from the long-settled, largely deforested, fertile core of Europe. Moreover, the woods might have offered their slaves too tempting an avenue to escape.

The Dutch sprang from an almost totally deforested land and clung tenuously to the banks of the Hudson River. They were town builders rather than frontiersmen, and used bricks, and not logs, in building their great city of New Amsterdam. Lumber was imported from faraway Norway.

The French never achieved effective settlement of the forested interior.

When political control of New France was lost in 1763, beyond Montreal lay only a sprinkling of French fur posts and forts.

The French obsession with furs required that the interior be left wooded, wild, and in the possession of Indians.

That was just as well, for the French were just as ill-equipped as the Puritans, Dutch, and

southern planters to colonize the American forests. Their European experience was not one of forest pioneering. Nor did they undergo overnight cultural change upon arrival in America.

The Pennsylvania pioneers possessed a fused, syncretic culture, whose essential features were brought over from 17th century Värmland and interior Finland.

Finns were the agents of diffusion, the bearers of a pre-adapted forest culture, and the most important shapers of the American backwoods way-of-life.

Their contributions, joined in turn to American Indian elements, launched the backwoodsman on their epic transcontinental surge.

Finns were present in New Sweden very early, though often difficult and even impossible to distinguish from the Swedes.

By the end of the Swedish rule in 1655, more than one third of the Delaware Valley population of some four hundred souls were Finns.

With the return of many Swedes to their home country, and additional Finnish arrivals under the Dutch rule, the Finns numbered at least four hundred in 1644 when the English replaced the Dutch.

Finns dispersed widely through New Sweden, both on the west and east banks of the Delaware River, and along its tributaries. Several districts became known as Finnish concentrations.

Dating from 1641, the oldest and largest predominantly Finnish settlement was appropriately called "Finland" - present-day Marcus Hook in Pennsylvania.

A variety of contemporary Delaware records provide evidence that Savo-Karelian culture was implanted on the banks of the lower Delaware.

We learn, for example, of certain fields belonging to Finns "sown in rye and barley upon burnt clearing", which, after some years of declining yields, were abandoned.

Very likely the rye was *juureinen* or *savokas*, and the method of shifting cultivation in the predominantly broadleaf forests, *kaski* rather than *huh-*

ta.

Following the traditions of their native Savo, the farmsteads of these Finns were located along water courses "at a considerable distance one from the other" or, inland, "scattered in the country".

Finns did not establish villages. They built and lived in one-room log cabins or *salvos-pirtti*, with a corner fireplace (*kiuas*) next to the door, and windows (*akkuna*) that were "holes before which a movable board was fastened".

Roofs were of *liistekatto*, *kou-rukatto*, and *malkakatto* types, and *räystäkoukku* was in use.

Later the double log structure with an open central passage appeared.

Farmsteads also included *sauna*, barns, and *riihi*.

On hunting trips to *erämaa*, they built hunters shanty or *lakka* and presumably made use of *rakovalkea*.

The culture complex Finns brought to New Sweden consisted of numerous other traits in addition to the ones just mentioned.

It was a wholesale transfer, and included tools, woodworking skills, plowless farming, untended open-range grazing of livestock, hunting and fishing methods, and a weakly developed social structure.

However, the culture complex was modified in the American setting.

While the Finnish culture was preadapted, its bearers faced in Delaware Valley a different climate, flora, and fauna they had been accustomed to at home.

For this important information, they relied extensively and almost immediately upon the ecological experience of the local Delaware Indians.

From them Finns acquired the Indian corn and the proper methods of its planting and preparation, pumpkins, squash, and other cultivated plants, and turkeys.

They adopted wholesale the Delaware's knowledge of edible and medicinal wild plants, preserving even the Indian names for them.

However, contrary to certain speculative thinking, Finns did not borrow land clearing methods from the Indians, whose paleolithic tomahawks were inefficient tools for forest removal.

No doubt, life in close proximity, bilingualism, and intermarriage facilitated cultural exchange.

We learn, for example, that the Finn Henry Coleman was "well verst in the Indian language", and that various Finns served as interpreters when the English rulers dealt with the Indians in the 1670s and

1680s.

Given these circumstances, it is understandable why the Delaware Indians called the Finns *netapi* - "our race" or "those who are like us" - and regarded the English and Dutch as alien.

The benefits of this culture mixing awaited the later comers from Europe who found a rudimentary Midland backwoods way-of-life already in existence in the Delaware Valley by the 1660s.

The ethnic composition of the colonial Delaware Valley became very early complicated.

William Penn, shortly after his arrival in 1682, noted that "the People are a Collection of diverse Nations in Europe," including "French, Dutch, Germans, Swedes, Danes, Finns, Scotch, Irish, and English."

Intermarriage and bilingualism were commonplace.

It also meant that the European population was growing rapidly and that the demand for land increased. While the Germans and English became permanent settlers, the Scotch-Irish became the frontiersmen.

They borrowed from the Finns the essential traits of the Midland backwoods colonization system - log construction, corn, steel ax, rifle, hog, scattered settlement, longhunt, mobility, and shifting cultivation - added the exterior gable chimney to the log cabin, and set the colonization machine in rapid westward movement.

Thus a majority population adopted Finnish features and adaptive strategy because they worked far better than any competing system.

Each major Midland American backwoods trait illustrated adaptive advantage.

Mobility and the scattered settlement pattern offered both an effective dispersal mechanism and perpetuation of the adaptive strategy of extensive land use.

Skilled wielding of the steel ax, coupled with plowless cultivation in fired clearings, provided the most labor-efficient method of restructuring the eco-system and converting biomass into nutrients for domestic plants.

Corn yielded more food per acre than any other grain crop, as well as permitting a gradual harvest. Untended open-range hogs proved remarkably prolific and self-reliant in the oak-rich eastern woodlands, producing abundant meat high in energy-yielding fat at a small expenditure of labor.

Log carpentry utilized the most abundant raw material in minimally processed form and minimizing the labor input.

Interchangeable floorplans reduced the number of buildings that had to be erected, and the open passageway in double-unit log houses and barns offered the easiest method of enlargement.

A ridgepole-and-purlin roof structure, covered with boards and secured by weightpoles and knees, enjoyed ease of construction, utilized ubiquitous raw material, and required no nails.

The three-faceted hunter's shanty uniquely took advantage of the heat-reflector oven principle, and the long hunt maximized the availability of game, while simultaneously providing the information base for future migration - as it had in Finland.

Some traits of the Finnish cultural complex withered and died, without becoming part of the Midland American culture.

The discarded traits included *sauna* and Finnish language. They possessed no particular adaptive advantage.

These features amounted to matters of cultural taste and had nothing to do with the success or failure of the forest colonization system.

The adaptive process that created the American woodland pioneering system was opportunistic, favoring immediate advantage over eventual gain, and when the opportunity for colonization ended on the Pacific shores, the frontier culture did not long endure.

That the United States is a transcontinental nation rather than a littoral state - that is the true legacy of the Midland backwoods folk and their Savo-Karelian teachers.

The End

Real Estate

ATTENTION - GOVERNMENT HOMES from \$1 (U-repair). Delinquent tax property. Repossessions. Call 602-838-8885 Ext. GH 1596.

Articles for Sale

Brakes, Shears, Rolls, Punches, Timesaver Sanders, Beltsanders, Ironworkers, Millers, Drills, Lathes, Grinders, Presses, Bandsaws, Compressors, Tooling, Material Handling & Storage Equipment. Risons 253 Main St., Plaistow, N.H. 1-603 382-5671 Mon.-Fri. 9:30-5 Sat.-Sun. 10-2.

Help Wanted

ATTENTION - HIRING! Government ment jobs - your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840-\$69,485. Call 1-602-838-8885. Ext. R1596.

Automobiles

ATTENTION - GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from \$100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. 1-602-838-8885 Ext. A 1596.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

Stamp motif: A view of the market place in Hämeenlinna. In the foreground an old town plan and the coat of arms of the town.

Hämeenlinna

continued from page 8

tance. The castle, the town's central location, and the vicinity of an exercise ground have made it suitable for the purpose.

Hills and ridges are characteristic of Hämeenlinna, and there are several parks for the 43,000 townspeople to enjoy. Hämeenlinna's favorable lo-

cation has attracted important industry and business to the town, where today most branches of industry are represented.

The capital of Häme province, Hämeenlinna is also a dynamic center of the surrounding economic region.

Kuolleita

John Karvonen

FITCHBURG, MA - John W. Karvonen, 65, 180 High St., kuoli yllättäen jouluk. 19, 1988 kotonaan.

Hän oli syntynyt huhtik. 11, 1923 Shirley'ssä John R. ja Serafiina (Saarikoski) Karvosen poikana ja sai päästötodistuksen Ayer High Schoolista 1940. Viimeiset 30 vuotta hän oli Fitchburgin asukas.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan sotainvalidi.

Kaipaamaan jäi veli Eino Karvonen, Stamford, CT; kolme siskoa, Ilma Rix, West Townsend, Ailee Reid, Fitchburg ja Ina Ordway, Pepperell; sekä useita sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautautuimisto, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtuu Forest Hill hautausmaahan.

Ellen Boucher

FITCHBURG, MA - Ellen I. (Koski) Boucher, 76, kuoli jouluk. 20, 1988 Tewksburyn sairaalassa pitkän sairauden murtamana. Hänen aviomiehensä Adelard Boucher kuoli useita vuosia sitten.

Hän oli syntynyt syysk. 18, 1912 Fitchburgissa John F. ja Mary K. (Hendrickson) Kosken tyttärenä.

Kaipaamaan jäi kaksi poikaa, Daniel Sullivan Leominsterissä ja Thomas Sullivan Frisco, CO:ssa; tytär Eileen Longey, Feeding Hills; veli John E. Koski, Fitchburg; viisi siskoa, Tyyne Weidenauer ja Ethel Neithercut, kumpikin Fitchburg, Edith Albert, Westminster, Aileen Girard, Ash-

burnham ja Evelyn Day, Boca Raton, FL; kuusi lastenlasta; kahdeksan lastenlasten lasta sekä useita sisarusten lapsia.

Sawyer-Miller hautautuimisto, 129 Elm St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtuu Forest Hill hautausmaahan.

Catherine Larson

TEMPLETON, MA - Catherine A. Larson, 79, Otter River Road, kuoli jouluk. 26, 1988 Henry Heywood Memorial sairaalassa.

Hän oli syntynyt Worcesterissa John ja Kaisa (Ruutikainen) Larsonin tyttärenä ja asui useita vuosia Worcesterissa ennen kuin muutti Templetoniin.

Kaipaamaan jäi veli Edwin Larson, jonka luona hän asui; kaksi siskoa, Helen Jacobson, Worcester ja Emma Aho, Fitchburg; sekä useita sisarusten lapsia.

Hautaaminen tapahtui hiljaisuudessa. Hautautuimisto Smith, 69 Vernon St., Gardner, huolehti toimituksesta.

Hautaaminen tapahtuu Pine Grove hautausmaahan.

Helmi Djerf

FITCHBURG, MA - Helmi J. (Mattson) Djerf, 86, kuoli jouluk. 24, 1988 Concordissa. Hän oli vuonna 1945 kuolleen fitchburgilaisen kirurgin, tri Frederick J. Djerfin leski.

Hän oli syntynyt elok. 24, 1902 Fitchburgissa Charles ja Johanna (Asiala) Mattsonin tyttärenä ja sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1920. Vuodesta 1982

hän asui Concordissa.

Edesmennyt oli aktiivinen partiotoiminnan toiminnassa ja toimi monia vuosia Punaisen Ristin ja Burbankin sairaalan vapaaehtoistyöläisenä.

Kaipaamaan jäi poika Dana C. Djerf Concordissa; kolme lapsenlasta ja kolme lapsenlasten lasta.

Boskin hautautuimisto, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Sylvia Koski

FITCHBURG, MA - Sylvia M. (Koski) Koski, 77, 1746 Third Ave. North, Lake Worth, FL, kuoli jouluk. 15, 1988 Suomalaisessa Lepokodissa.

Hän oli syntynyt Fitchburgissa Oscar ja Auni Kosken tyttärenä ja oli Fitchburg High Schoolin kasvatti. Vuonna 1974 hän muutti Floridaan.

Ennen eläkkeelle siirtymistä edesmennyt toimi valvojana 10 vuoden ajan entisessä valtion poikakoulussa Shirley'ssä.

Hän kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan ja Kalevan Naisiin.

Kaipaamaan jäi aviomies Alfred O. Koski; tytär Sheila I. Sevene ja tämän tytär Suzanne E. Sevene tyttärensä kanssa, kaikki Holbrookissa.

Mack Stephenson hautautuimisto, 1005 South Dixie Highway, Lantana, FL, huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtuu Forest Hill hautausmaahan.

Herra on minun turvani

Joka Korkeimman suojassa istuu, ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy, se sanoo: "Herra on minun turvani ja linnani, Hän on minun Jumalani, johon minä turvaan. Sulillansa hän sinua suojaa, ja sinä saat turvan hänen siipiensä alla, hänen uskollisuutensa on kilpi ja suojus".

Nämä psalmin sanat ovat horjumattomasti totta. Kautta aikojen on Herralta tullut apu murheellisiin ja ahdistettuihin ihmisyyksiin. Kuitenkin ihmisen pelkää ja epäilee.

Sittenkin, vaikka Sana lupaa ihanan ja rohkaisevan lohdutuksen seuraavasti: "Minä vastaan hänelle, joka huutaa, minä olen hänen tykönänsä kun hänellä on ahdistus: (joe 15).

Kulkiessamme täällä ajan rannoilla, meitä kohtaa usein monet vaarat ja esteet. Mutta silloin on turvallista muistaa: "Herra vastaa hänelle, joka huutaa. Hän kätkee meidät majaan pahana päivänä.

- On siis armo heittäytyä armoistuihin eteen ja uskossa turvautua Sanan ihaniin lupauksiin, tietäen, että Jumalan majan kynnyksen takana on turvallista olla, koska Herra on minun turvani ja linnani.

Emme löydä ihanampaa turvapaikkaa mihin paeta, kuin hänen siipiensä alle. Sinne ei yllä - eikä pääse armostoman maailman pettävät hyökyaallot.

Siellä ei vallitse ihmisten mielipiteet, eikä ihmismielen orjuus. Sentähden, koska itse Jeesus, Vapahtajamme on suojamuurina vierellämme.

Jumalalle kiitos. Siipirikkoisen - arkä ihminen on saanut uudet siipisulat. Nyt hän voi lentää vapaana ja vapaudessa Jumalan avaruuksissa tie-

täen, että Kaikkivaltiaan linnassa on turvallinen levähdyspaikka. Se on ihana pesäpaikka, jossa suojaavat ikuiset ja voimalliset siivet - uskollisena kilpenä.

Ystävieni. -Tahdothan sinäkin vapauteen, turvallisten siipien suojaan? Muista. -Nuo siivet ovat kohollaan odottamassa sinua tälläkin hetkellä.

Muista psalmin 91 ihana lupaus: "Joka Korkeimman suojassa istuu ja Kaikkivaltiaan varjossa yöpyy, se sanoo: Herra on minun turvani ja linnani. Hän on minun Jumalani, johon minä turvaan. Sulillansa hän sinua suojaa, ja sinä saat turvan Hänen siipiensä alla".

Kerttu Kopsala

Hartwall osti Mallasjuoman

Suomen panimoteollisuus jatkaa edelleen keskittymistään, kun Hartwall osti lahtelaisen Mallasjuoma Oy:n. Hartwall omistaa Mallasjuoman osakkeista 94 prosenttia.

Hartwallista tuli samalla Pohjoismaiden kolmanneksi suurin panimoalan yritys, Hartwallin ja Mallasjuoman yhteenlaskettu liikevaihto on noin 1.2 miljardia markkaa.

Yhtiöllä on panimoalan tuotteista 65 prosentin markkinaosuus Suomessa.

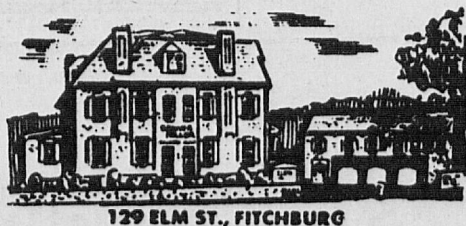
Alko laimentamaan

Alko aikoo laimentaa eräitä Suomessa pulloitettavia ja valmistettavia viinoja ja väkeviä viinejä.

Alkon laimennuslistalla ovat ne tuotteet, jotka ovat kansainvälisen väkevyysprosentin yläpuolella.

Laimentaminen koskee paria viskiä, Dry vodkaa, eräitä väkeviä viinejä ja eräitä väkeviä juomasekoituksia, kuten katkeroita.

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Tulevia tilaisuuksia

Kalevan Ritarien ja Naisten kokoukset perjantaina, tammik. 6, 1988 klo 7:30 ill. Kaleva Kodissa Fitchburgissa.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, tammik. 7. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Poika, marrask. 30, 1988
Mr. ja Mrs. Adam Aholle
(Jennie Seppälä), Hubbard
Road, New Ipswich, NH.

HÄMEENLINNA ... jatkoa sivulta 2

na sai pysyä kaupunkina toisin kuin muut sisämaahan perustetut kaupungit.

Hämeenlinnasta luotiin hallinnon ja kaupan keskus. Läänin pääkaupunki siitä tuli vuonna 1775.

Ensimmäinen rautatie valmistui Helsingin ja Hämeenlinnan välille vuonna 1862. Tapahtuma mullisti tuolloin pikkukaupungin elämän.

Moottoritie kaupungin halki valmistui vuonna 1966. Helsingissä saakka sen on määrä olla valmiina vuonna 1993.

Tänä päivänä Hämeenlinna on edelleen hallintokaupunki, mutta erityisesti asumis- ja koulukaupunki. Edelleen se kasvaa Hämeen vanhan linnan kupeessa.

Hämeenlinnassa elää myös kulttuuri: lastenkulttuuri, säveltäjä, kirjallisuus. Perinteet sisämaan vanhimpana kaupunkina ovat vain vahvistuneet: kuluvaan vuonna tehtiin Hämeenlinnassa Suomen ensimmäisen maunaiskaupungin löytö.

Hämeenlinnassa on asukkaita 42,473.

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Kaikenlaisia vakuutuksia ... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Uutispaloja

Joulun pyhät ovat tunnetusti sukulointi aikaa niin Suomessa kuin täällä Amerikoissakin. Jos ja kun vieraat tulevat kauempaa, tapana on täällä Fitchburgin alueella tutustuttaa heidät Raivaajankin toimitukseen.

Viime viikolla saimme tutustua kolmeen sukulaismatkalla olleeseen Suomi-vieraaseen.

Mikko ja Kaija Pesonen olivat saaneet vieraikseen Mikon serkun pojan Seppo Halmisen ja hänen vaimonsa Tuulan Halikosta Turun lähistöltä.

Halikot viettivät joulun, kaikkiaan viisi päivää, New Yorkissa ennen kuin saapuivat Pesosille.

Tämä on ensimmäinen Amerikan-matka Halmisille. Täältä matkaa jatkuu Niagaran putouksien kautta Ashtabulaan, Ohioon, missä Mikon sisko Eeva Roivas asuu.

Tuula (vas.) ja Seppo Halmisen Halikosta olivat sukulomassa leominsteriläisen Mikko Pesosen luona.

Tuula Halminen kertoi tuleensa isänsä synnyinseudulle. Hänen isänsä Toivo Myllymäki, joka kylläkin käytti täällä nimeä Longsjö, on syntynyt Fitchburgissa. Hän tosin asui täällä vain muutaman vuoden, ennen kuin muutti Suomeen vanhempiensa kanssa.

Fitchburgilaiset Ellen ja Weikko Hill saivat vieraakseen sukulaistytön Päivi Pajarin.

Ellen ja Weikko Hill saivat sukulaistytön Päivi Pajarin (keskellä) jouluvieraakseen.

rin, joka on tämän kouluvuoden vaihto-oppilana Memphisissä Tennesseessä.

Ellen ja Päivin isä ovat kaukaiset pikkuserkut, ja tapasivat toisensa edellisessä Hillien vieraillessa Suomessa.

Keminmaalta kotoisin olevan 17-vuotiaan Päivin amerikkalainen isäntäperhe on juutalainen eikä siis vietä joulua. Niinpä Päivi päätti matkustaa Uuteen Englantiin joulun pyhäksi.

Päivillä oli mielessään kuva lumenvalkoisesta luonnosta, mutta totuus oli toisenlainen, lunta ei ollut juuri ollenkaan. Tästä huolimatta pyhät menivät mukavasti sukulaisten parissa.

Hillit näyttivät Päiville Fitchburgin ympäristöä ja eteläistä New Hampshireä. Hänellä oli myös tilaisuus käydä Bostonissa ja Cambridgessä, tutustuen mm. Harvardin yliopistoon.

Päivi tapasi myös skandinaavisia ja saksalaisia vaihto-oppilaita Orangen kaupungissa.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, tammik. 7. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnsih American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

gissa.

"Kotona" Memphisissäkin on monia muita eurooppalaisia vaihto-oppilaita, joiden kanssa tulee solmittua läheisiä ystävyyssuhteita kouluvuoden aikana.

Hallituksen valtuuskunta ilmoitti viime viikon torstaina ehdottavansa 86 sotilastukiaseman sulkemista ja viiden muun osittaista sulkemista. Sulkemisten toivotaan säästävän \$5.6 miljoonaa 20 vuoden aikana.

Fitchburgin lähistöllä sijaitseva Fort Devens ei ole suljetavien listalla. Fort Devens oli yksi viidestä, joiden toimintaa ehdotetaan laajennettavaksi lisäämällä mm. henkilökuntaa.

Uutinen sai lämpimän vastaanoton, sillä Fort Devensiä pidetään taloudellisesti elintärkeänä Ayerin kaupungille.

Fort Devensin sulkeminen olisi merkinnyt työpaikan menetyksen noin 8,000 virkailijalle.

PAUL KIURU
874-5310

LARRY W. PIISPANEN
827-6564

WESTMINSTER WOODWORKERS

P.O. BOX 66, WESTMINSTER, MA 01473

FINN SAUNA • KITCHENS • BATHS

BUILDING • RESTORATION • RENOVATION • CUSTOM INTERIORS

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN

AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Stréet Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisien kuoroharjoitus. Klo 7:30 viikkoillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, tammik. 8 p., klo 7:45 am. suomenkielinen luterilainen tunti WCMX 100 am. Klo 8:15 suomenkielinen jumalanpalvelus. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu ja aikuisten Raamattutunti. Klo 9:30 korkeakoululaisten Raamattutunti. Klo 10:30 englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. kirkkoneuvoston kokous.

Tiistaina, tammik. 10 p., klo 7:30 ill. kirkon vanhusten kokous. Klo 7:30 suomalainen naiskuoro kokoontuu.

Lauantaina, tammik. 14 p., nuorisoryhmän viikonloppumatka Crawford Notch, NH:een.

Tuliko tilaus uusittua

Vetelin naisten kansallispuku on päässyt pohjoismaisten kansallispukujen joukkoon ja postimerkkiin, kun kaikissa viidessä Pohjoismaassa julkaistaan huhtikuussa aiheeseen liittyvät postimerkit.

Vetelin kansallispuku postimerkkiin

Vetelin nimi ja naisten kansallispuku nousee postimerkkiin, kun huhtikuun 20. päivänä julkistetaan Suomessa pohjoismaiseen sarjaan liittyvinä kaksi kansallispukuaiheista postimerkkiä.

Taiteilija Raimo Sallisen suunnittelemana Vetelin kansallispuku koristaa huhtikuusta lähtien uutta 2,50 markan erikoissarjan postimerkkiä. Merkistä otetaan neljän miljoonan kappaleen painos.

Miesten kansallispuvusta postimerkin aihe on löydetty Säkylästä, merkin arvo on 1,90 markkaa ja sitä painetaan kahdeksan miljoonaa kappaletta.

Vastaavasti kaikissa muissa pohjoismaissa ilmestyy samaan aikaan kansallispukuaiheiset postimerkit.

Molempia merkkejä myydään keräilijöille ympäri maailmaa.

Maon leski vankilasta sairaalaan

Kiinan entisen johtajan Mao Zedongin leski Jiang Qing, joka tuomittiin kulttuurivallankumouksen jälkeen eliniäksi vankilaan, on vapautettu.

Jiang Qing sairastaa kurkusuypää, jonka vuoksi hänet on siirretty pekingiläiseen sairaalaan. Asiasta kertoi kiinalainen virallinen kuukausilehti joulun alla.

75-vuotias Jiang Qing tuomittiin alunperin koulemaan vuonna 1981. Häntä syytettiin taiteilijoiden ja älymystön laajojen vainojen järjestämisestä kulttuurivallankumouksen aikana vuosina 1966-1976.

Tuomion täytäntöönpanoa lykättiin kuitenkin kaksi vuotta ja se muutettiin elinkautiseksi vuonna 1983.

Täit kongressin kirjaston riesana

WASHINGTON - Kongressin kirjaston virkailijoilla on ainakin yksi yhteinen ongelma kansakoulun kirjastonhoitajien kanssa - täit.

Kirjaston lehtien lukusali jouduttiin sulkemaan neljäksi päiväksi viime kuussa virkailijoiden löydettyä täitä huoneesta. Ammattilaistuhaajien tarkempi tutkimus toi esille täipesiä kahdessa muussa huoneessa.

Huoneet ja niiden kokoelmat suihkutettiin täitä tappavalla kemikaalilla, mutta tästä huolimatta ongelma saattaa uusiintua.

Kirjaston edustajan mukaan täit eivät ole harvinaisia julkisilla paikoilla. Täit ovat kaikkien yhteiskuntaluokkien riasa, hän lisäsi.

Kirjastojen, museoiden ja muitten julkisten rakennusten tuholaiskontrollointiin erikoistunut tri Thomas A. Parker sanoi lukusalin täipesäkkeiden osoittaneen tuholaisen olleen paikalla jo parisen viikkoa.

Hän sanoi löytäneensä täitä myös teatterista ja musiikkihuoneesta. Musiikkihuoneen löytö huolestutti häntä erityisesti, koska kirjastonkäyttäjät käyttävät kuulolaitteita, joiden mukana täit helposti siirtyvät henkilöstä toiseen.

Neuvostoliitto kolminkertaistaa ydinvoimansa

Neuvostoliitto aikoo kolminkertaistaa ydinvoiman tuotantonsa vuoteen 2000 mennessä, kertoi maan Atomienenergia-komission johtaja Aleksander Protsenko äskettäin.

Tarkoituksena on lisätä tuotanto 35,000 megawattista yli 100,000 megawattiin vuodessa.

Protsenkon mukaan tarkoituksena on rakentaa neljästä kuuteen uutta ydinvoimalaa ja laajentaa nykyisten voimaloiden kapasiteettia. Neuvostoliitto aikoo myös kehittää uudenlaisia reaktoreita ja lisätä ydinvoimaloiden turvallisuutta.

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG YUGO

AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

NORTH-END SUBARU/MAZDA

Rte. 13, Lunenburg
582-4911

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FULL SERVICE
632-1221

24-HOUR
BURNER SERVICE
Dependability for over
10 YEARS

Our 3rd Generation
LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons

11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed

Our service area is from North Rutland to Orange

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CASH ON DELIVERY
632-1226

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Urheilua

Nykänen kesken kotiin

Mäkihyppääjä Matti Nykänen pakkasi laukkunsa kesken kilpailun ja lähti ensimmäisellä koneella kotiin Kanadan Thunder Bayssä hypätyissä maailman cupin mäki-kilpailuissa.

Ensimmäisessä osakilpailussa Nykänen sijoittui kolmanneksi Länsi-saksan Dieter Thomasin ja Risto Laakkosen jälkeen. Kaikkiaan Suomi sai ensimmäisessä osakilpailussa neljä miestä kymmenen parhaan joukkoon.

Toisessa osakilpailussa Nykänen syytti järjestäjiä liiallisesta uhkapelistä. Nykänen vaati lähtölavaa alaspäin harjoituskierron jälkeen, mutta kilpailujen jury päättikin

nostaa lavaa.

Nykänen hyppäsi toisen osakilpailun ensimmäisen hypyn, mutta jätti toisen kierroksen protestiksi väliin ja lähti kotiin.

Toisen osakilpailun voitti Suomen Risto Laakkonen, Pekka oli neljäs ja Jari Puikkonen seitsemäs.

Suomen mäkijoukkueen valmennusporras tuki Nykäsen vaatimuksia lähtölavan laskeutukseksi, mutta Suomi jäi vaatimuksessaan yksin.

Nykänen ykkösen ja kolmas

Matti Nykänen voitti Japanin Sapporossa käydyin maailmancupin normaalimäen kilpailun.

Suuren mäen kilpailussa Nykänen oli kolmas Ruotsin Jan Boklövön voittaessa ja Ari-Pekka Nikkolan ollessa toinen.

Heikko maailmancup-avaus

Suomen naiset eivät pärjäneet kovin hyvin hiihdon maailmancupin avauksessa Ranskassa.

Naiset hiihtivät viisi kilometriä vapaalla tyylillä ja paras suomalainen oli Jaana Savolainen sijoittuen neljänneksi.

Erja Kuivalainen oli 18., Marjo Matikainen 19., Tiina Pönkä 23. ja Jaana Hirvonen 51.

Izvestija-turnaus

Suomen jääkiekkjoukkue aloitti hyvin Moskovassa pelatavan kansainvälisen Izvestija-turnauksen pelaamalla avausottelussaan tasan 4-4 Tshekkoslovakian kanssa.

Toisessa ottelussa Neuvostoliitto voitti Suomen 5-2.

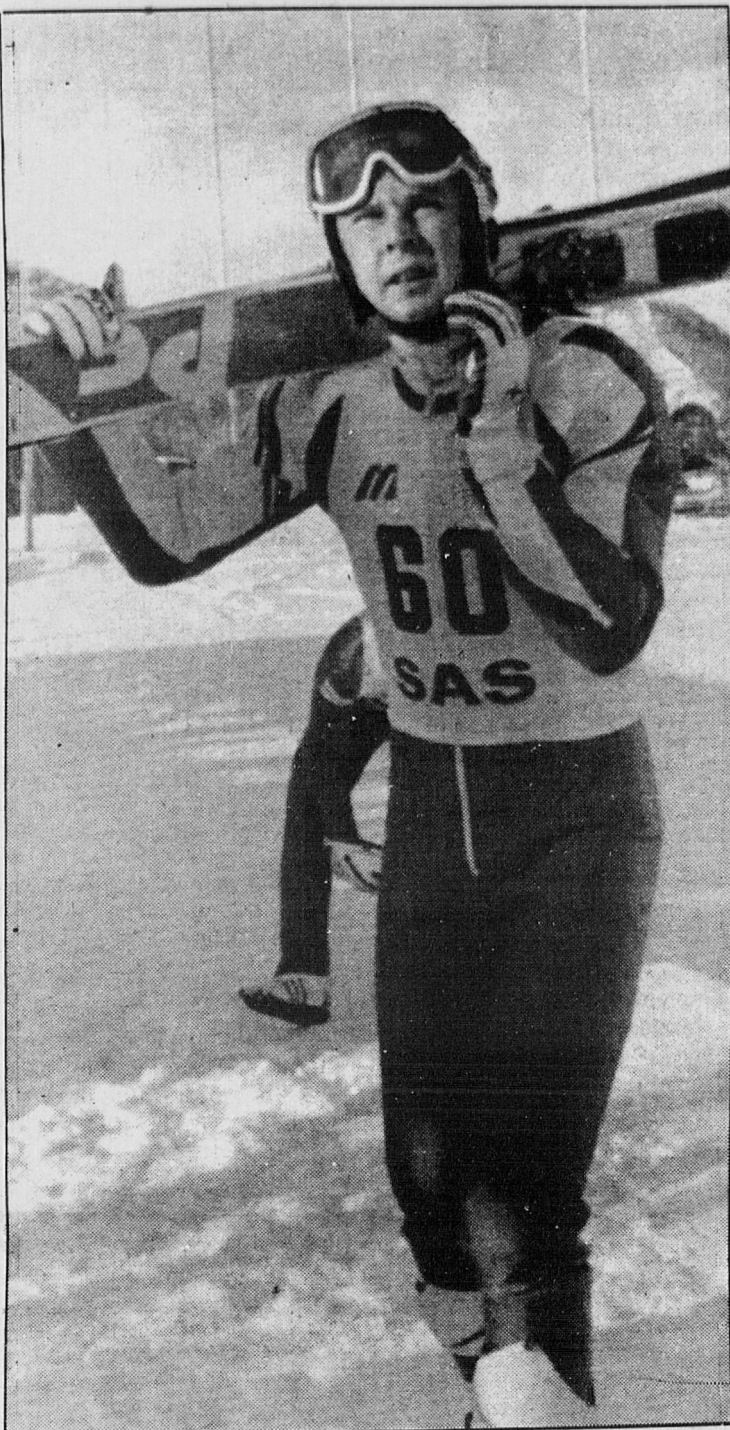
Turnaukseen osallistuvat lisäksi Ruotsi ja Kanada.

Suomi - Tshekkoslovakia 3-6

Suomen jääkiekkomaajoukkue hävisi maaottelun Tshekkoslovakiaa vastaan Oulussa maalein 3-6.

Tsekit olivat ottelussa lähes kaikessa parempia eikä numeroissa ollut selittämistä.

Joukkueet kohtaavat uudestaan Helsingissä ja sen jälkeen vielä Moskovon kansainvälisessä turnauksessa.

Matti Nykäsen hyppykunto löytyy pikkuhiljaa. Sapporossa tuli ensimmäinen ja kolmas sija. Kuuden kisan jälkeen Nykänen on maailmancupissa neljäntenä.

Pikku-uutisia

Iran edistää ehkäisyä

Iran aloittaa laajan maata kattavan syntyvyydensäännöstelyä koskevan kampanjan pysäyttääkseen yhden maailman nopeimmista väestönkasvuista.

Ehkäisyvälineitä ja kampanjaa tukevaa aineistoa on tilattu ulkomailta ja väestölle tiedotetaan hillitsemättömän väestönkasvun riskeistä.

Iranilainen uusi vuosi alkaa maaliskuun 22. päivänä 1989 ja terveystoimikomiteat ovat julistaneet ensi vuoden "Syntyvyydensäännöstelyvuodeksi".

Islam ei kiellä syntyvyydensäännöstelyä. Lisääntymistä "suositellaan", mutta se ei ole pakollista, huomauttaa Iranin parlamentin oikeudellisen valiokunnan edustaja Asadollah Bayat. Shiamuslimilaisen pappiskunnan mukaan hallitus voi päättää ylärajan lasten synnyttämisille määrätyn ajanjaksoksi.

Vuoden Luontokirja

Maailman luonnon säätien Suomen rahasto on valinnut "Luonnoystävän Suomi" -kirjan tämän vuoden luontokirjaksi.

Palkintolautakunta kiittelee valittua kirjaa monipuoliseksi ja asiantuntevaksi esitykseksi noin 30:stä melko luonnon-tilaisesta alueesta Suomesa.

Lisäksi kirjan uskotaan tehokkaasti levittävän luotettavaa tietoa Suomen luonnosta ja suojelutarpeesta.

Kirjasta otetaan myös englanninkielinen painos.

Uutta tietoa ksyliitolista

Uusimmat suomalaiset ksyliitolia koskevat tutkimukset osoittavat ksyliitolin luultuakin paremmaksi hampaiden hoitoaineeksi.

Aikaisempien tutkimusten perusteella tiedettiin, että hampaiden reikiintyminen on vähentynyt ksyliitolin syönnillä, mutta uusimmat tutkimukset osoittavat, että hyvät vaikutukset pysyvät hampaissa, vaikka syönti olisi lopetettu.

Uusin ksyliitolin jälkiseurantatutkimus on ainutlaatuinen koko maailmassa, koska koskaan aikaisemmin ei ksyliitolin eikä minkään muunkaan sokerialkoholin vaikutuksia ole katsottu aktiivisen syönnin jälkeen.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$525 • SEATTLE \$625

LOS ANGELES \$725 • MONTREAL \$645*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Ahde tukee Koivistoa

Eduskunnan ensimmäinen puhemies Matti Ahde on asettunut tukemaan presidentti Mauno Koivistoa tämän ilmoitettua aikovansa seurata aktiivisesti valtiosääntöuudistuksen eduskuntakäsittelyä.

Ahteen mukaan on vain hyvä asia, kun presidentti kiinnittää huomiota valtaoikeuksiin.

Ahde toivoo Koiviston toimien muutosten johtavan suomalaisen parlamentarismin vahvistamiseen.

Suomi maailmannäyttelyyn

Suomi on päättänyt osallistua seuraavaan Espanjan Sevilassa pidettävään maailmannäyttelyyn.

Hallitus on tehnyt asiasta periaatepäätöksen.

Suomen osallistumisen arvioidaan maksavan noin 27 miljoonaa markkaa.

Osallistumisen päätavoitteena on Suomen teollisen ja teknologisen kuvan vahvistamista Euroopassa.

Kari Kairamo kuollut

Nokian pääjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja, vuorineuvos Kari Kairamo kuoli äkillisesti kotonaan.

Pääjohtaja Kairamon kaudella Nokia on voimakkaasti kansainvälistynyt ja juuri pääjohtaja Kairamo on ollut Suomessa kansainvälistymisen puolestapuhuja.

Hän oli myös näkyvin suomalainen teollisuusjohtaja maailmalla samalla, kun Nokista tuli viime vuosina Suomen kansainvälinen teollisuusyhtiö.

Nokian uudeksi pääjohtajaksi valittiin yhtiön toimitusjohtaja Simo Vuorilehto.

Vuorineuvos Kari Kairamo oli yksi vaikutusvaltaisimmista suomalaisista. Hänen ansioluettelonsa oli viiden A4-liuskan mittainen.

Valtiolta suurimmat palkankorotukset

Valtion virkamiehet saivat tänä vuonna suurimmat palkankorotukset. Heidän palkkansa nousi vuonna 1988 kaikkiaan 14.1 prosenttia.

Toiseksi parhaan tuloksen saivat kuntien työntekijät, heidän palkkansa nousi vuonna 1988 kaikkiaan 12.4 prosenttia.

Yksityisillä aloilla toimivien palkat nousivat 8.8 prosenttia.

Tiedekeskus valmistui

Vantaan Tikkurilaan on valmistunut suomalainen tiedekeskus eli Heureka.

Talo valmistui aikataulustaan edellä vain 15 kuukaudessa ja lisäksi talon kustannukset alittivat kustannuslaskelmat.

Heurekan näyttelyjen rakentaminen ja sisustaminen alkatvat heti vuoden vaihteen jälkeen. Yleisölle talo avataan vapun aattona.

Korhonen hämmästeli länsihurmiota

Pääministerin ulkopoliittinen erityisavustaja Keijo Korhonen on tuominnut sanomalehti Keskisuomalaiselle antamassaan haastattelussa suomalaisten länsihurmion.

Korhonen pitää sitä Kekkonen jälkeisen ajan vasikka-

maisena mellasteluna.

Korhosen mukaan suomalaisten Eurooppa-hurmio on osoitus suomalaisten uskottomasta alemmuuskomplekseista, johon ei ole mitään perusteita.

Puolustusneuvottelukunta nimettiin

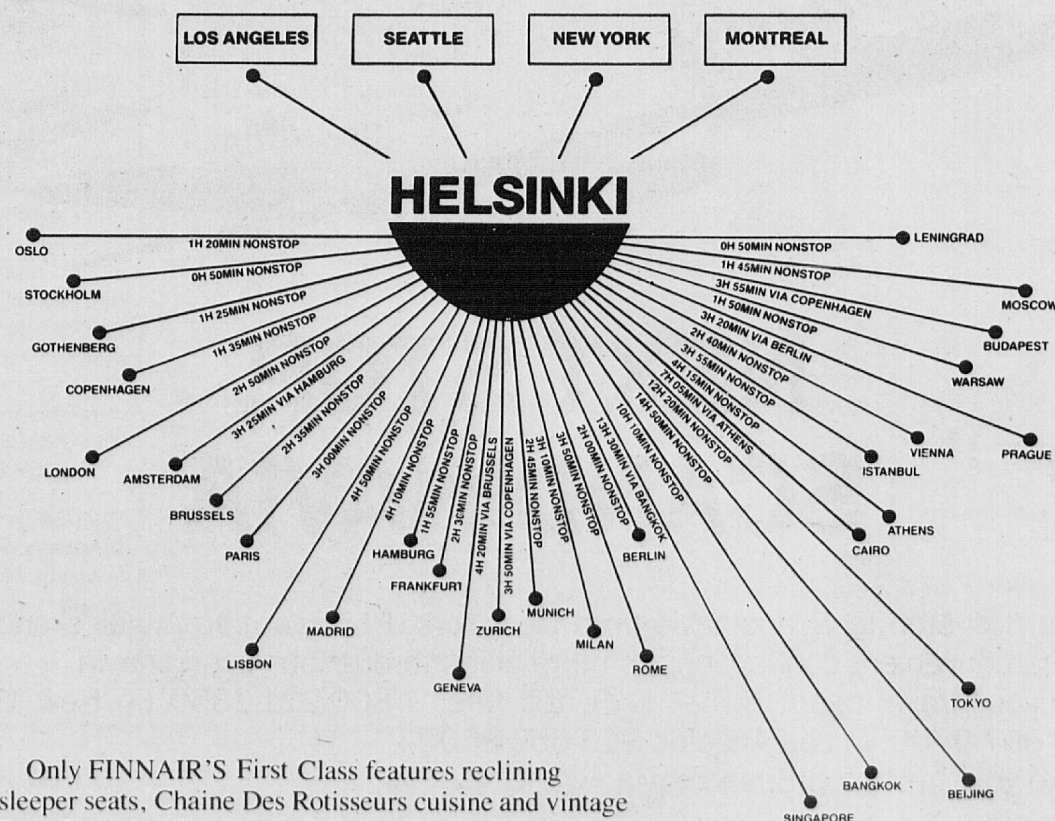
Hallitus on nimittänyt parlamentaarisen puolustuspoliittisen neuvottelukunnan, joka korvaa aikaisemmat parlamentaariset puolustuskomiteat ja toimikunnat.

Uuden neuvottelukunnan puheenjohtajaksi nimettiin pankinjohtaja Jaakko Ilonemi.

Jäseninä ovat mm. neljän puolueen puoluesihteerit ja avustajina joukko näkyviä puolustuspolitiikan asiantuntijoita.

Neuvottelukunnan tehtävänä on keskeisten poliittisten puolueiden ja puolustushallinnon välisenä keskusteluelimellä ja informaatiokanavana toimien arvioida Suomen puolustuspoliittista tilannetta ja tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
 Route 26, Oxford, Maine
 Puh. Norway 743-2673

MOODY'S DINER
 and
CABINS
 Erikoisia päivällisiä
 Curb- palvelus
 KOTITEKOISET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

NIPPA SAUNAKIUKAITA
 Laatuvalmistetta sitten 1930
 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.
 Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
 Jälleen myymiä halutaan

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
KULMILTA

Sosialisti- maiden ensimmäinen Lions-klubi Budapestiin

Budapestiin on perustettu kahden vuoden valmistelutyön jälkeen sosialistisen maailman ensimmäinen Lions-klubi. Klubin perustaminen tapahtui suomalaisesta aloitteesta.

Unkarin hallituksen edustajat ottivat klubin perustajavieraat vastaan parlamenttirakennuksessa, ja Unkarin televisio ja radio välittivät tapahtuman lähetyksenä.

Tapahtumaa todistamaan oli saapunut myös Lions-järjestön kansainvälinen puheenjohtaja Austin P. Jennings Hongkongista. Budapestin Lionsklubin puheenjohtajana toimii lakitieteen tohtori Laszlo Czegléi.

Parlamentissa pidetyssä tilaisuudessa Unkarin hallituksen edustajat sanoivat pitävänsä klubin perustamista edistysaskeleena kansainvälisten suhteiden avaamisessa. Lions-järjestö toimii 163 maassa.

Meteoriitti muotoillut Tshekkoslovakiaa

Suurin osa Tshekkoslovakiassa an länsiosaa peittävästä pyöreästä alueesta saattoi syntyä maahan 15 miljoonaa vuotta sitten pudonneesta pyöreästä kappaleesta, sanoo kaksi amerikkalaista tiedemiestä.

Bostonin yliopistossa työskentelevät tutkijat Michael Papagiannis ja Farouk El-Baez sanovat Keski-Euroopasta otettujen satelliittivalokuvien esittävän kraaterilta näyttävää aukkoa.

Sellaisen olisi voinut aiheuttaa kappale, jonka halkaisija on 80 kilometriä, El-Baez mainitsi yhteenvetona tutkimuksilleen, joita hän selosti Yhdysvaltain geofysiikan liiton kokouksessa äskettäin.

Niin suurella kappaleella olisi ollut 30 miljoonaa kertaa voimakkaampi räjähdysvaikutus kuin Hiroshimaan pudotulla ydinpommilla.

Papagiannis kertoi tektiittinimellä tunnettuja kappaleita löytyneen syvänteiden eteläreunalta. Näiden kappaleiden uskotaan liittyvän meteoriitteihin.

Kiina ja Intia lisäävät yhteistyötä

Kiina ja Intia päättivät äskettäin kehittää kahdenvälisiä suhteitaan huolimatta pitkään jatkuneesta rajakiistastaan, jota ne eivät ole onnistuneet ratkaisemaan. Kiinan ja Intian pääministerit Li Peng ja Rajiv Gandhi sopivat tästä Pekingissä käymissään keskusteluissa. Kyseessä oli ensimmäinen pääministeritason tapaaminen maiden välillä yli 30 vuoteen.

Gandhi teki joulun alla viisipäiväisen vierailunsa Kiinaan. Li ja hän totesivat, että maiden suhteissa, joita edelleen rasittaa vuoden 1962 lyhyt, mutta kiivas ja kymmeniä tuhansia ihmishenkiä vaatinut rajasota, on parantamisen varaa.

Molemmat olivat kuitenkin sitä mieltä, että yhteistyötä voidaan kehittää useilla aloilla niin kauan kuin raja-alueella vallitsee rauhallinen ilmapiiri. Kehittämiskelpoisia yhteistyöaloja ovat kauppa, maiden väliset lentoyhteydet ja tie- ja kulttuuri.

Hormonikasvatettu karja kiistanaiheena

Karjaa laitumella Harrisonville, Missourissa. Hormonipillerein kasvatettu liha on synnyttänyt ristiriitaa Yhdysvaltain ja maasta lihaa ostavien Euroopan valtioiden välillä.

Euroopan valtiot ovat päättäneet luopua hormonipillerein lihotetun lihan tuonnista. Osa näin kasvatetusta karjasta on ollut kotoisin Yhdysvalloista ja kiello onkin saanut aikaan melkoisen sananvaihdon. Suurin osa yhdys-

valtalaisista asiantuntijoista väittää, että jos hormonit on istutettu asianmukaisesti, lihaa voi syödä huoletta.

Jotkut kuluttajien etuja ajavat ryhmät sanovat, että hormonien käyttö ei aina noudata ohjeita. He muistuttavat maan-

viljelysministeriön vuoden 1986 tutkimuksesta, mikä osoitti joidenkin karjankasvat-
tajien antaneen liiallisia hormoniannoksia tai istuttaneen niitä ruumiinosiin, joihin ne eivät kuulu.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS[®]

THE AIRLINE OF SCANDINAVIA